

§ 124

Motion (M) avseende Luleå kommuns vänorter

Ärendenr 2025/165-1.1.1.5

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet med motiveringen att hur civilsamhället påverkas av ett avbrutet samarbete behöver utredas.

Reservationer

Matti Björk (M), Fredrik Wiberg (M), Arvid Persson (M), Kristoffer Sundström (M), Inger Oja (M), Hans Å Strandberg (M), Signar Hammargren (M), Dexter Krokstedt (SD), Ilkka Isaksson (SD), Ingrid Cannerfelt (SD) och Thomas Larsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Arvid Persson (M) har lämnat in en motion angående Luleå kommuns vänorter.

Motionären skriver följande:

"I dagsläget har Luleå kommun följande vänortssamarbeten: Kemi i Finland, Tromsö i Norge, Santa Lucia de Tirajana i Gran Canaria Spanien, Puerto Cabezas i Nicaragua och Zenica i Bosnien Hercegovina. Det rör sig inte om en betydande del av kommunens budget. Men i ett läge där kärnverksamheterna verkar under effektiviseringskrav och den ekonomiska soliditeten försämras krävs det att vi politiker prioriterar vad skattepengarna ska gå till, särskilt i frågor som inte ingår i kommunens kärnuppdrag. I ett sådant läge framstår vissa av dessa samarbeten som märkliga ekonomiska prioriteringar. Vinsterna av stärkt nordiskt samarbete och integration är uppenbara, inte minst när detta förväntas inom ramen för NATO. Därför ser jag inte att samarbetena med Kemi och Tromsö bör upphöra. Avseende de övriga vänortssamarbetena är vinsterna med dessa inte lika uppenbara. Eftersom vi har ett krig i vårt närområde verkar det helt befängt att ha samarbeten med dessa orter, som inte befinner sig i en allvarlig situation, när situationen är katastrofal i Ukraina."

Med anledningen av det som står skrivet i motionen föreslår motionären kommunfullmäktige:

1. Att Luleå kommun avvecklar vänortssamarbetena med Santa Lucia de Tirajana, Puerto Cabezas och Zenica.

2. Att Luleå kommun ska utreda möjligheten till ett vänortssamarbete i Ukraina.

Kommunfullmäktige har beslutat 2025-01-27 § 2 att motionen får ställas och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att bifalla motionens förslag nummer ett avseende att avveckla vänortssamarbetena med Puerto Cabezas och Zenica. Anledningen till detta är att det inte har funnits något samarbete med de två vänorterna på länge och att det inte finns några planer att påbörja något samarbete.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att avslå motionens förslag nummer ett avseende att avveckla vänortssamarbete med Santa Lucia de Tirajana. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att det genomförs en översyn av samarbetet först för att undersöka om det finns ett fortsatt intresse hos de berörda förvaltningarna när det gäller samarbete med Santa Lucia inom språkutveckling, skol- och ungdomsutbyte, kulturutbyte med mera.

Kommunstyrelsen beslutade 2025-04-07 § 91 att ingå samarbete med Ivano-Frankivsk i Ukraina. Med anledning av detta föreslår kommunstyrelseförvaltningen att anse förslag nummer två som besvarad.

Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att genomföra en översyn av Luleå kommuns vänortssamarbete med Santa Lucia.

Kommunstyrelsen har 2025-06-02 § 137 föreslagit kommunfullmäktige besluta att bifalla motionens förslag nummer ett avseende att avveckla vänortssamarbetena med Puerto Cabezas och Zenica, avslå motionens förslag nummer ett avseende att avveckla vänortssamarbete med Santa Lucia de Tirajana, anse motionens förslag nummer två som besvarad, samt att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att genomföra en översyn av Luleå kommuns vänortssamarbete med Santa Lucia.

Sammanträdet

Mathias Karvonen (V) föreslår återremittera ärendet med följande motivering:
Det har framkommit att civilsamhället har haft ett kontinuerligt utbyte med en av vänorterna, hur civilsamhället påverkas av ett avbrutet samarbete behöver utredas.

Arvid Persson (M), Dexter Krokstedt (SD) och Matti Björk (M) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Mathias Karvonens förslag om återremiss under proposition och finner att kommunfullmäktige bifaller förslaget.

Votering begärs och genomförs där en Ja-röst innebär att ärendet återremitteras, en Nej-röst innebär att ärendet ska avgöras idag.

Efter rösträkning redovisar ordföranden att 59 röster avlagts vara 42 ja-röster och 14 nej-röster. Tre ledamöter avstår från att delta i omröstningen. Omröstningen resulterar i att kommunfullmäktige bifaller Mathias Karvonens förslag om återremiss.

Beskrivning av ärendet

Luleå kommun har fem vänorter i dagsläget:

- Kemi, Finland
- Tromsø, Norge
- Santa Lucia de Tirajana, Gran Canaria, Spanien
- Puerto Cabezas, Nicaragua
- Zenica, Bosnien Hercegovina

Med vänorterna Tromsø och Kemi finns ett pågående samarbete bland annat via internationella nätverk och organisationer, medan samarbetena med Puerto Cabezas och Zenica är vilande.

Med Puerto Cabezas inleddes en vänortsrelation 1988, dock utan skriftligt avtal. Inledningsvis bestod samarbetet mycket av insamlingar i Luleå av sådant som behövdes i Puerto Cabezas, bland annat till en skola för synskadade. Sedan dess har vänortsrelationen i praktiken varit vilande.

Med Zenica ingick Luleå kommun ett vänortsavtal 1997. I enlighet med vänortsavtalet har samarbetet handlat om demokrati, administration, infrastruktur, utbildning, socialtjänst, miljöfrågor och IT. Det har inte funnits något samarbete med Zenica på länge.

Vänortsrelationen med Santa Lucia bygger på det långvariga arbete som Lionsföreningen i Luleå har bedrivit som innebär att en av Norrbottens luciakandidater årligen deltog i Luciatraditionen i Santa Lucia de Tirajana. Inom ramen för vänortssamarbetet med Santa Lucia har det genomförts några gemensamma projektet med fokus på ungdomar, skolutbyte och erfarenhetsutbyte kring bland annat förebyggande åtgärder för att minska tidiga skolavhopp. I dagsläget finns det inga gemensamma pågående projekt med Santa Lucia.

Luleå kommun har även ett samarbetsavtal med Uleåborgs stad för att tillsammans främja hållbar tillväxt och attraktivitet i vår gemensamma region.

Kommunstyrelsen beslutade 2025-04-07 § 91 att ingå samarbete med Ivano-Frankivsk i Ukraina.

Dialog

Dialog har förts med kommunstyrelseförvaltningens näringslivskontor.

Beslutsunderlag

- Motion (M) avseende Luleå kommuns vänorter, KLF Hid: 2025.797
- Kommunstyrelseförvaltningens Förslag till beslut gällande motion (M) avseende Luleå kommuns vänorter, KLF Hid: 2025.4643
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2025-05-05 § 71, KLF Hid: 2025.4966
- Kommunstyrelsens beslut 2025-06-02 § 137, KLF Hid: 2025.6102

Beslutet skickas till

Motionären

Kommunstyrelseförvaltningen, näringslivskontoret